

Izhaja vsak **torek** in **soboto** v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tabakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petilvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 16 vin., 2-krat po 14 vin., 3-krat po 12 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Slovenska trobojnica.

V štev. 103 piše „Soča“:

„Ko je bil „Šolski Dom“ pokrit, so razobesili po stari navadi zastave, med temi seveda tudi trobojnico. Par lahončkov je doseglo, da jih je dala policija odstraniti. Dr. Gregorčič se je pritožil na višje mesto, in došla mu je iz Trsta tudi rešitev! Ali kakošna! Žalostno ali resnično! Rešitev višje politične oblasti je popolnoma odobrila postopanje policije „iz ozirov na javni mir in red“, kakoršne so navadno vse take rešitve!... Kaj je storil dr. Gregorčič? Ali je mari protestoval na višje mesto? ali se oglašil v deželni in državnem zboru?“

Kako resnična je pisava „Sočina“, nam dokazuje „Soča“ sama, ki je pisala dne 13. decembra 1898 to-le:

„Interpelacija poslanca dr. A. Gregorčiča in tovarišev v poslanski zbornici 9. dec. t. l. zaradi preganjanja slovenske trobojnice je prav obširna, da za danes nismo mogli oskrbeti celotnega prevoda. Ker je pa **tako krasna**, da bi bila velika škoda, prinašati jo v dveh številkah, smo sklenili, tiskati jo v posebni prilogi, katero dobé vsi naročniki „Soče“ in „Primorca“. Opozarjamo na to naše ljudstvo, da pride prihodnji **kupiti „Sočo“**, ki se bo **prodajala** v tiskarni že ob 11^{3/4} predpoldne **po 6 kr.**

Torej celo „kšeft“ je napravil lastnik „Gor. tiskarne“ s tem, s čemer se je oglašil dr. Gregorčič v državnem zboru — in danes si upa isti njegov list „Soča“, ki je ob enem glasilo dr. Tume, na tako drzen način trditi, da se dr. Gregorčič glede prepovedi razobešenja slovenske trobojnice v Gorici ni oglašil ni v deželni in v državnem zboru.

Pa ne samo to! Dr. Gregorčič z grofom Alfredom Coroninijem sta gledé te zadeve započela akcijo tudi v jugoslovanskem klubu in znano je, da sta se v tem pogledu podala takrat načelnika jugosl. kluba, pokojni dr. Bulat in vodja Povše celo k tedanjemu ministrskemu preds. grofu Thunu, ter zahtevala od njega, naj bi vlada odstranila to v nebo vpijočo krivico, ki se je zgodila goriškim Slovincem, ter dala zadoščenja za žaljenje, prizadeto slovenskemu narodu.

LISTEK.

Iz lahkorniselnosti.

Obraz iz življenja hanoveranskih Vendov.
Spisal: E. Ziehen.

Dora ni mogla odgovoriti niti besede od joka: In babica je nadaljevala čudno ginjeno.

„Glej, Dora — od dneva, ko ti je umrla mati — danes je uprav petnajst let — ni prišla solza v moje oko. Preveč nesreče sem okusila v življenju — zato me navadne bridkosti in muke ne ganejo več. — Ali danes pa moram jokati zaradi tebe!“

Tako zelo se bojim za te! Kaj naj počne tvoj stari zvesti oče, če doživi sramoto s teboj?!”

Molčala je časek, na to potegne s tresočo, velo roko po solznih očeh in pristavi silno ginjena še to:

„Prej sem ti pravila le pravljico; čuj pa zdaj še resnično zgodbo. Imela sem sestro, Dora — še nikoli ti nisem pravila tega. — Bila je lepa kakor ti. — Zdi se mi, da jo vidim še sedeti tam

Poleg tega bil je takrat grof Alfred Coronini osebno pri c. kr. namestniku v Trstu, — pa zaman!

Kakor rečeno, dr. Gregorčič in grof Alfred Coronini storila sta takrat vse kar je bilo v njuni moči, da bi spravila vprašanje glede slov. trobojnice v pravi tir in ako nista zamogla tega doseči, spoznal bode vsak pošten človek, da to ni bila njuna krivda, nego krivda onih činiteljev, ki vodijo usodo narodov v naši državi.

Naši bratje Čehi, ki se nahajajo v veliko ugodnišem položaju in ki so močnejši faktor države nego smo mi Slovenci, trudijo se neprenehoma in z nenavadno spretnostjo, da bi odstranili krivice, ki se godé češkemu narodu, in vendar niso prišli danes še do zaželenega cilja. A nobenemu češkemu listu ne pride na um, da bi zvrčal na češke voditelje vso krivdo neuspeha. Istotako kakor mi prenašati morajo tudi oni nasprotstva činiteljev, ki jim zavirajo dosego opravičenih narodnih zahtev.

Z navedenim smo torej dokazali, kakih lažij in skrajno nepoštenih sredstev se poslužuje glasilo dr. Tume, da bi izpodkopalo ugled možu, kateri je vse svoje delovanje posvetil svojemu narodu in kateri še vedno kakor malo kateri drugi služi sveto svoji domovini.

Da pa dokažemo tudi, da je bila dr. Gregorčičeva interpelacija res krasna, kakor pravi „Soča“ ter da se naši čitatelji sami prepričajo, kako da se je oglašil dr. Gregorčič v zadevi naše trobojnice, sklenili smo isto v našem listu še enkrat doslovno priobčiti.

Ta interpelacija se toraj glasi tako-le:

Interpelacija

posl. dr. Gregorčiča in tovarišev na Njegovo Prezvišenost gosp. ministrskega predsednika, grofa Thuna kot voditelja ministerstva notranjih poslov, v zadevi zapostavljanja slovenskega prebivalstva v okraju in mestu goriškem, po c. kr. okrajni oblasti.

Zdi se, da c. kr. okr. glavarstvo v Gorici je od nekaj let popolno izgubilo smisel za svojo nalogo ter da je postalo mestnemu magistratu podrejen izvrševalen organ in voljno orodje radikalni italijansko-narodni stranki v mestu.

Namesto da bi vedno imelo pred očmi in vsestransko podpiralo blaginjo

med rdečimi in belimi cveticami na travniku poleg hiše mojega očeta. — O, kako zelo sem jo imela rada! — Vzrastla je bila — in prišlo je mnogo snubičev. — Ali zasmehovala je poštene fante — češ, da hoče poročiti finega gospoda. Ko je bila stara dvajset let — je bila nastala vojska po vsem svetu; in prišel je lep oficir (častnik) v našo hišo. Temu je ugajala in noril jo je: da jo hoče poročiti ter oblačiti v „žamet in žido“. In — oh — pozabila je na čast in vest — oficir je odjezdil med veselim trobentanjem — in... moja uboga sestra je skočila v reko za našim vrtom. — To je ista reka, ki teče tam skozi travnike,“ nadaljuje starka s tresočim glasom. „Kadar pogledam burno vodo, me spreletajo mrzčalice — zdi se mi, da gleda njeno mrtvaškolobdo obličje iz nje!“

Dora šine kvišku, uzkrikne potihoma, spusti se na kolena poleg babičinega naslonjača ter obljubi, britko jokaje: da hoče začeti odsehdob novo življenje.

„Samo drži besedo, Dora“, reče starka ter položi klečečemu dekletu roke

okraja, za kateri je postavljeno, h kateremu ne pripada mesto goriško, vidi, kakor se spoznava iz njegovega delovanja, zapostavljajoč in rušeč blaginjo slovenskega prebivalstva v tem okraju, svojo glavno nalogo v tem, da podaja svojo močno roko italijanskim radikalcem v mestu v preganjanju in pritiskanju slovenskega, cesarju zvestega življa, ter da varuje „izključno italijanski značaj“ goriškega mesta — mesta z dvetipetinsko slovensko manjšino! — celo z nepostavnimi sredstvi.

Sklicevanje na javni mir in red, ki je baje po Slovincih v nevarnosti, je le plašč, ki ga rabi c. kr. oblast v to, da si dovoljuje pod njega varstvom vsako sramočenje in vsako poniževanje slovenskega prebivalstva iz mesta in v okraju. Javni mir in red se kali poglavitno in v prvi vrsti po neopravičenih, za Slovence odijoznih in izzivajočih naredbah, katere izdaja c. kr. okrajna oblast po želji in zahtevi italijanske radikalne stranke, s katero je popolnoma liirana (združena) ker vse te naredbe se izkazujejo kot pristranske, v korist italijanskih radikalcev.

Namesto, da bi zaprečila izgrede in kršenja zakonov z modrimi naredbami, jih uročuje c. kr. okrajna oblast na slovenski strani navlašč s svojim brezaktinim in izzivajočim postopanjem.

S tem ni še zadovoljna, namišlja je slovenskemu prebivalstvu zločine, ki se niso godili, ter poroča o njih predpostavljenim oblastim ali pa skrbi, da pridejo po družih v javnost. V prvem pogledu podaje neovrgljiv dokaz govor dvornega svetnika Czapka v seji 13. maja 1897 v poslanski zbornici državnega zbora ter odgovor, dan v seji 11. maja 1897 na interpelacijo barona Malfattija o primorskih odnošajih.

Nasproti zamlčuje in zatrjuje c. kr. okrajna oblast najgroznejše izgrede in nezakonitosti, ako se gode na italijanski strani. Tako je opisala c. kr. okrajna oblast velikansko, slovensko prebivalstvo z dežele in mesta, pa avstrijsko domoljubje globoko žalečo demonstracijo dne 22. marca 1897 kot povsem nedolžno. Z ozirom na sramotne in poniževalne priprave, ki so se uprizorile proti slovenskim vojaškim nabornikom v pomladi leta 1897, je priznal uradni voditelj okrajnega glavarstva sam, da „je šel županu Venutiju na limanice“. Meseca marca 1898, je zatrjeval, da ne pojde več na ta način na limanice; meseca julija istega leta pa si je izprosil višje dovoljenje, da sme še dalje „hoditi na limanice“.

Dogodki na železniški postaji dne 25. marca 1897., v Št. Petru dne 28. istega meseca, v Batujah meseca septembra 1898, so se edino le po krivdi posamičnih uradnikov tega obla-

na glavo. „Drži to zaradi Boga, pa svojega starega očeta! Moje ure so že štete — meni bi pač ne trebalo dolgo žalovati nad teboj, ko bi prišla ti v nesrečo!“

IV.

Letni sejm v kakem mestecu vendškega okraja kaže prav vesel pogled. Na njem so seveda največ zastopani kmetje; to se vidi takoj. In zato je večinoma za kmetiški okus pripravljeno to, kar se tu prodaja v šatorih. Že na vse zgodaj potujejo — jezdiijo ali se vozijo — praznično oblečeni okoličani od vseh stvranj trumoma proti mestu; in kmalu se gnete goste gručice ljudi po mestnih ulicah.

Prav presenetljiv pogled kaže dragocena in zelo pisana narodna noša žensk in deklet. Poslednje seveda poskušajo na vse načine, da bi s krasno obleko obrabile na se pozornost zakona željnih vendskih mladeničev. Možje in fantje nosijo pri slovesnih prilikah skoro povsem temne suknje, jopiče in hlače; zato pa se podajajo dekletom toliko bolj zlatovezene čepice, olepsane z vihrajočimi, rdečimi trakovi in petljami; pa bele fino vezene

stiva tako zasuknili, da so donesli mnogim državljanom težke kazni.

Dva višja komisarja pri okrajnem glavarstvu, njega prava voditelja, sta znana, izrečna pristasa italijanske radikalne stranke, v katerem smislu izkoriščata v svoje roke položeno uradno moč. Policijsko in vojaško moč rabita v to, da izzivata, in v nesrečo pehata slovensko prebivalstvo v okraju, ki je po svoji naravi miroljubno in se da voditi.

V zgorej navedenih slučajih sta bila prisotna.

Dogodki na železniški postaji in na Rojicah z dne 25. marca 1897. dajejo prepričljiv dokaz o nezaslišani drznosti, s katero je policija gonila slovenske mladeniče med žvižganjem in zasramovanjem italijanskih demonstrantov, katerim se ni nič zgodilo, ter dražila jih k nepremišljenim korakom.

O tej priliki je policija z Josipom Cijanom pred mnogimi pričami dejanski grdo ravnila. V zapisniku, ki se je pri c. kr. okrajnem glavarstvu po volji policijskega komisarja sestavil, se to v nasprotju z resnico taji.

V Št. Petru je okrajni komisar, ko je došel tja dne 28. marca 1897. z vojaško pomočjo, najprej nadražil kakih 24 mladeničev, kakor je razvidno celo iz sodnih spisov, k izgredu, za katere so bili strogo kaznovani, potem je gospodaril med mirnim, v krčmi sedečim domačim ljudstvom, kakor v premaganem sovražnem taboru.

Ko se mu ni posrečilo, nahujskati jih k upor, aretoval je par nedolžnih ter odšel dalje v Vrtojbo, kjer je aretoval kakih 22 mož in mladeničev ter odgnal jih zvezane in uklenjene z vojaško pomočjo v zapore, kjer so jih dalje časa zadrževali, ne da bi bil le eden izmed njih prišel pred sodišče, radi pomanjkanja vsakršnega kaznjivega dejanja. Na opombo, da med aretovanimi bi utegnili biti tudi nedolžni, je zavrnil okrajni komisar: „Ne dé nič, ti povej krivce“. Na ta način se „vlada“ v goriškem okraju slovensko prebivalstvo.

V Batujah je dalo žaljeno avstrijsko domoljubje povod, da se je zbralo mnogo ljudstva. Ta okoliščina bi bila morala spominjati politično oblast, da naj postopa previdno, ter sodno oblast, da naj postopa prizanesljivo. „Da se varuje ugled države na zunaj“, se niso ozirali nikjer na to okoliščino in spoznala so se kot kaznjiva dejanja taka, ki so v normalnih odnošajih smatrajo kot brez pomena.

Kamor pošljejo omenjena dva uradnika kot posredovalca med Slovence, zgodi se gotovo kaka nesreča.

nabornice*) segajoče v nabuhlih gubah na veliko svetlo ruto; pa lepe, bele dolge rokavice, in svetlo-pisani svilnati, mušlinasti in katunasti modrci, (rokavci), predprti in krila.

Vsled dogovora je bil prišel stari Varlin s hčerjo Katino; in tudi Henrik Bornic se je bil pripeljal v mesto z očetom; seveda ni nič vedel, kaj nameruje oče z njim. Oba očeta sta se prav dobro držala v svoji „ulogi“. Ko sta se sešla z otrokoma na prej določenem trgu, sta se hlinila, kakor bi bila silno iznenadena in začudena, da se dobita tako nepričakovano. In po kratkem pogovoru se pogodita, da hočeta ostati skupaj ves dan ter skupno uživati sejmsko veselje.

„Menda najina otroka ne bosta nasprotna temu!“ reče Bornic smeje svojemu staremu prijatelju. „Moj Henrik je postal pri huzarjih pravi tiček; dekleta se ne morejo dovolj nasmejati, kadar začne kaj pripovedovati. Mislim torej, da se tudi tvoja Katina ne bo dolgočasila pri njem!“ (Dalje pride.)

*) nabrani ovratniki, krežljci.

Eden izmed njih namestuje lahko po svojem osornem, oblastnem, odbija-jočem nastopu vsakterega turškega pašo; drugi je slovenskega jezika nezmožen in že zato nesposoben, da služi v sloven-skem okraju in pol slovenskem mestu.

Nov dokaz popolne nesposobnosti omenjene oblasti, da bi rešila postavno dano jej nalogo, kakor tudi popolno od-visnost od mestnega magistrata in radi-kalne italijansko narodne stranke v Go-rici, dala je ta oblast dne 2. dec., ko se je slavila petdesetletnica vladanja Nje-govega Veličanstva presvitlega cesarja.

Šolska uprava, sledé modri misli, da utisi iz otroških let najmočnejše uplivajo v življenju in da treba skrbno buditi in gojiti v otroških sreih dinastično in do-moljubno čut, je dala šolski mladeži prost oni slavni dan, kateri so vsi avstrijski narodi željno pričakovali in spoštljivo praznovali, ter je ukazala vodstvom vseh javnih in zasebnih šol, naj ta dan obha-jajo z domoljubnimi slavnostimi, ki so bile natanko označene.

Društvo „Šolski dom“ v Gorici je zgradilo s pomočjo prostovoljnih darov občin in drugih dobrotnikov v deželi v spomin in proslavo petdesetletnega vla-danja Njegovega Veličanstva presvitlega cesarja veličastno šolsko poslopje, katero naj priča še poznim rodovom o zvestobi in udanosti Slovencev v Goriški mejni deželi do cesarja in države in katero služi danes 800 učencem, med temi 600 šolskim otrokom iz ljudske šole, kot učiteljišče. Društvo je nastavilo cerkveno blagoslovljenje šolskega poslopja na dan 2. decembra, kot na dan cesarjeve pet-desetletnice, ter je je združilo s slavno-stjo cesarskega jubileja.

(Dalje prih.)

Dopisi.

Z Goriškega. (Šolske razmere v goriškem okraju.)

„Gorica“ je v nekaterih člankih iz-razila svoje začudenje, a tudi drugi pa-metni ljudje se čudijo, kako je mogoče, da je več učiteljev uskočilo v „narodno-napredni“ (glasiti bi se moralo narodno-nazadujoči) tabor iste „Soče“, ki je z neprimerljivo besnostjo napadala in sme-šila učiteljstvo, zlasti ono goriške dežele. Učitelj, ki le količkaj drži na svojo čast, moral bi vsako zvezo pretrgati s tako stranko, ki razun sebe noče nikogar pri-poznati in ki kakor kuga divja v naše de-želici. Kakor je delala „Soča“ tedaj proti učiteljstvu, enako, toda še bolj podlo blati in sramoti v zadnjem času našo duhovščino, pa tudi druge veljake (Ber-buč, Čebular, Vodopivec, Klodič). S tem spodkopuje v narodu vero in omiko; a kdor to dela, ta je svojega naroda naj-večji sovražnik. In tako stranko naj slo-venski učitelj podpira?

Pa še nekaj družega je, kar daja dotičnim učiteljem slabo spričevalo. Od-kar je dr. Gregorčič („klerikalec“) vodi-telj slov. poslancev v dež. zboru, zbolj-šale so se nam že dvakrat plače, in zato so glasovali vsi „klerikalni“, tudi najbolj razupiti poslanci petine, a v zadnjem zasedanju so navrgli učiteljem po en stotak. Res je sicer, da to ni dosti, ali upati je, da se še kaj doda, ko nastopijo v deželi boljši časi, kajti poslanci sami in ljudstvo spoznava, da je treba v tem oziru še kaj storiti. Iz teh pridobitev vidimo, da ne dr. Gregorčič, ne kateri drugi „klerikalni“ poslanec ni učiteljem nasproten, kakor nekateri krivi proroki. Kaj pa je dala učiteljstvu druga stranka? — razun zmerjanja v „Soči“, nič. Pač pa vidimo, da je ista stranka učiteljstvu največja nasprotnica, v dejanju namreč (v besedah je „prijateljica“). Učiteljstvu je sploh znano, da so v okr. š. svetu najhujši nasprotniki učiteljskim težnjam ravno „narodno-napredni“ udje. Ako gre za podpore, za doklade, tedaj so oni prvi, ki nasprotujejo. Tu gospoda, v de-janju pokažite, da ste z učiteljem. Samo o vaših hinavskih, lažnjivih besedah učiteljstvo ne more živeti. Kadar ga potre-bujete v volilne svrhe, se mu laskate, sicer pa udri po njem! In kdo je kriv, da učiteljstvo še tega ne dobi, kar so mu „klerikalni“ poslanci priznali? Večina okr. š. sveta, pravite, je narodno-napredna, zakaj pa ne razpiše služb v def. name-ščenje in ne pomika na tej podlagi učiteljstva v boljša plač. razreda? Prej je

dolžila „Soča“ nekoga, ki je ves dan v „Narodni tiskarni“ (njene besede), a kdo je sedaj kriv tem razmeram in vendar so se poprej službe redno po dvakrat v letu razpisavale, sedaj pa vse leto ne. Tu naj pokažejo gospodje, da so napredni, sicer naj svojo naprednost le obdrže sami za se. Kje je toraj pamet dotičnih g. učiteljev, ki silijo v tako, učiteljskim težnjam nasprotno stranko!

Sicer pa, če je res, kar se pripo-veduje te dni, ne smemo dotičnikov niti preostro soditi. Saj so večinoma med njimi le taki, ki ne odločujejo s svojo glavo, ampak se ravnaajo po vetru. Ta veter piha pa sedaj tako, da je zanesel te dni, kakor se pripoveduje, g. lastnika „Soče“ v III. nadstr. hiše št. 21 na Trav-niku. Od tam je imel res kaj lep razgled...

No, in dobri, poslušni, zvesti pod-ložniki se ravnaajo po svojih predstojni-kih; sicer bi nam bilo drago, ako bi mo-rali to neljubo vest preklicati. Ako je pa to resnično, tedaj bi bila uganka rešena, zakaj so nekateri „uskočili“. Čudna pa je ta zadeva, da bi se mogel kak š. dosto-janstvenik družiti z lastnikom onega lista, ki dež. š. nadzornika na tak način žali in napada. Bog z Vami, g. urednik!

Iz Plavij. (Izv. dop.) — Za časa slavnosti je bilo v Gorici v vsakem oziru veliko navdušenja, zabave in veselja. Izvrstno zabavo so nudili zlasti stražniki in detektivi. Človeka, ki je nekatere gle-dal, ga je nehoté posilil smeh. — Dasi jih je bilo toliko, vendar niso siromaki mogli vsemu kaj, ampak vzeti so si morali tudi pomagache. Pri stolni cerkvi sta bila dva silno uneta, a navzlic temu nista mogla vzdržati reda; „In nome della lege — indrio“, sta kričala in vsa polna sta pe-hala uboge ljudi nazaj, ki so bili že itak mirni. Vzela sta si nekaj pomagachev — dosluženih vojakov. Ti, seveda v svesti si svojega dostojanstva, so jima pomagali riniti gledalce nazaj, a to na tak način, da se je mestni godbi, ki je zraven igrala, zdelo že kar preneumno.

V Raštelu je bil tudi pikanten pri-zor. Med pomagachi je bil tudi nek „Pepis manduliš“. „Indaur oš — — je“ je rjul na množico. — Tukaj se je zgodilo pa nekaj naravnost grdega. Prišel je deček kakih 10 let ter hotel v lekarno po zdra-vila za „mamo“, ali straža ga ni in ni hotela pustiti dalje. Revček se je spustil v jok ter odšel domov. Ljudem, ki so to videli, se je vzbudilo usmiljenje in pro-sili so, naj ga vender puste v lekarno — a né. Menda vendar ni bil otrok tako nevaren, ako se jim je pa zdel že tako sumljiv — —, tedaj naj bi ga vsaj en stražnik spremil v lekarno ter ga potem nazaj odvedel. — Sicer smo pa Slovenci lahko ponosni, zakaj ob vsaki priliki stražijo navadno le nas in nas imajo za barbare in suroveže, ali sedaj so nas lepo pustili pri miru, varovali so le Ita-lijane in Furlane. Da ni res to? No, pa povej mi kdo, si li slišal kak „nazaj“ ali „mir“. i. t. d. ali niso le vedno vpili „indrio, quietti signori, indaur, oštje“, i. d. Pa bi kdo rekel, da nas ne spoštujejo?! Cesar dobro ve, da so bili tudi Slovenci v Go-rici, kaj bi si pa mislil, ako bi slišal vse te komande na mir in red? Hm, menda tako-le: „Glej, glej, Slovencem pa nič ne rečejo, morajo že biti olikanejši od Lahov“. Torej vidite gospoda, v kakšni nevarnosti je bila „avita cultura“.

Iz Bovec. Kakor je vže znano cenj. čitateljem lista, je zadel našo bovško de-kanijo in ob jednom tudi vso nadškofijo goriško hud udarec vsled smrti preč. g. dekana Fr. Illovarja. Moralo je priti tako, zakaj od hude bolezni, ledične in srčne, ki sti ga mučili nad dve leti, nismo mogli pričakovati drugega — da, čuditi se nam je bilo, da je še toliko časa vstrajal.

Pokojni g. dekan je bil rojen v Mostah blizu Ljubljane 28. sept. 1848., posvečen v Gorici 1. sept. 1872.; službo-val je nekaj časa kot kaplan v Cerknem, potem kot župnik na Št. Viški Gori, kjer je vzgojil dobro izvežbani pevski zbor, in, kar je največjega pomena, poučeval,

vodil in vežbal tedaj še mladega g. Ja-neza Laharnarja, zdaj organista ravno tam, da se je povspel tako visoko v glasbi ter da uživa sedaj čast med slov. skladatelji in deluje tudi sam v čast slov. naroda. Kako priljubljen je bil na Št. Viški Gori, kaže pač najbolj to, da se ga vsi še danes častno spominjajo.

Z Št. Viške Gore je prišel slednjič pred kakimi 11 leti za dekana v Bovec, kjer ga je tudi slednjič našla smrt. Hudi napori v prvih dveh službah so mu mnogo škodili, in sam se je večkrat iz-razil, da ni prišel popolnoma zdrav v Bovec. Večkrat se je več ali manj pre-hladil, a prehlajenje, katerega se je na-lezel predlansko jesen po visokem, juž-nem snegu iz Plužne v dan patrona sv. Miklavža, mu je po lastni izjavi največ škodilo in zadalo smrtonosno ost.

Pokojni je bil jako unet in delaven duhovnik, in kdor ga poznal, zlasti pa gg., ki so službovali pod njem kot kaplani, morajo priznati, da je bil naravnost neu-moren ter ne samo vesten predstojnik, ampak tudi pravi oče in prijatelj, v družbi pa zadnjemu kaplanu kolega. V vedno hvaležnem, spominu ostane gotovo vsem in tudi vernikom samim, kateri ga jako hvalijo kot izbornega učitelja; mi pa, ki smo ga poznali in sploh vsi duhovni sobratje, skazujemo mu udano sree in ljubezen z molitvijo, češ, mnogo je trpel na zemlji, premnogo in udano trpel, zato pa mu zdaj čim preje daj Vsegamogočni večni mir in pokoj!

Iz zapaščine preč. g. dekana Fr. Illovarja nam je omeniti sledeče: Slov. Alojzijevišču je zapustil 200 gld.; „Šolskemu Domu“ 200 gld.; malemu semenišču 2000 gld.; dalje je zapustil bovški farni cerkvi 2000 gld.; za reveže v Bovec ustanovo 1000 gld. Spomnil se je tudi priljubljene mu Št. Viške cerkve in tamošnjih revežev ter revežev v rojstni vasi v Mostah pri Ljub-ljani. Pravični Bog mu plačaj!

Politični pregled.

Naša notranja politika.

Volilno gibanje se razvija čim dalje bolj in je danes tudi glavni predmet vseh časnikarskih razprav. Te dni je sicer vzbudilo nekoliko pozornosti dejstvo, da je vsprejel cesar v posebni in daljši av-dijenci predsednika upravnega sodišča grofa Schönborna, ter da se je dr. Koerber pogovarjal s članom gospodske zbornice Fürstenbergom. Pripisoval se je tem av-dijencam in pogovorom političen pomen. Kak? Tega se ve da ne ve povedati nikdo.

Torej glavni predmet današnjega našega političnega življenja so in osta-nejo volitve, dokler jih ne bo konec. Po vsem soditi je skoraj gotovo, da pride v novem državno zbornico več radikalnih ele-mentov nego jih je bilo do sedaj.

Posebno se to zjodi pri Nemcih in najbrže tudi pri Čehih.

Verjetno je celo da nemška ljudska stranka, ki je bila do sedaj jedna naj-močnejših med nemškimi strankami, po-polnoma preneha ter da potegne del nje članov z radikalei, a drugi del pa s kr-ščanskimi socialisti, in mogoče je tudi, da pride med nemškimi krščanskimi so-cijalisti in pa med nemško katoliško ljud-sko stranko do kakega sporazumljenja, kakor se navadno reče, do kakega „modus vivendi“. Na Češkem je nade, da mlado-češki klub ne bo trpel posebne škode. Na Poljskem je pa skoro gotovo, da se poljsko kolo ne povrne v novi državni zbor tako močno, kakor je bilo do slej. Demokratski elementi in pa tudi Rusini mu gotovo odščenejo nekaj mandator.

Z jedno besedo, — trditi se da že toliko sedaj, da bo v novem državnem zboru veliko več radikalnih elementov nego jih je bilo doslej in da ne bo za delovanje nič sposobnejši nego je bil do-sedanji. Sicer pa imajo radikalni vodje tudi prav lahko delo. V splošni nezado-voljnosti, v kateri se nahajajo dandanes vsi sloji prebivalstva v naši državi, kakor sploh tudi drugod, ni pač težko z ra-finiraniranimi obljubami slepiti zbegano nerazodno ljudstvo ter je pridobiti za trenotek.

Važna ministerska posvetovanja.

Minulo nedeljo so se vršila na Du-naju in sicer pod predsedstvom zuna-njega ministra grofa Goluchowskega skupna ministerska posvetovanja v za-devi gradnje drž. železnice na slovanskem jugu. Bili so navzoči predsedniki mini-sterstev Koerber in Szell, fin.

ministra Böhm-Bawerk in dr. Lukacs, trg. min. baron Call in Hegedüss in želez. min. Wittek. Rešile so se glavne točke vprašanja gradnje železnice v Dalmaciji in Bosni-Hercegovini. Podrobnosti, zlasti v teh-niškem oziru izvršijo fin. ministri v zvezi z železniškim ministrom. Sprejeli so se veliki železniški načrti, ki segajo celo v daljno bodočnost slovanskega juga.

Novi deželni glavar za Dalmacijo.

Presvitli cesar je imenoval dežel-nega poslanca dr. Vinkota Ivčevića de-želnim glavarjem v Dalmaciji. Dr. Ivčević je kakor njegov prednik, dr. Bulat pristaš narodno hrvatske dalmatinske stranke.

Češki deželni zbor.

V deželnem češkem odboru je sta-vil odbornik dr. Skarda predlog, naj se pozove vlada, da v kratkem času skliče češki deželni zbor. Nemški odbornik dr. Werunsky se je sicer temu upiral, a pred-log dr. Skarde je bil vsprejet.

Volitve na Angleškem.

Po vsej Angliji so se vršile zdaj nove volitve obe v poslanski zbornici. Dasi še niso dovršene na Irskem, Škotskem in v Walesu, se že danes zamore reči, da bode prodrla stranka unionistov pod zastavo Chamberlainove agitacije. Ta mož, ki je provzročil vojno v južni Afriki iz zgolj dobičkarskih namenov in ki je baš vsled tega imel mnogo nasprotnikov, je s plačano agitacijo dosegel, da pridejo v novi zbornici sami njegovi somišljeniki, toraj taki zastopniki, ki odobravajo vojno proti Transvaalu in ki bodo tudi dovo-ljevali potrebne kredite državi. Na teh volitvah se je pokazalo, kako da včasih tudi krivlénost zmaga.

Vojna na Kitajskem.

V dobro poučenih krogih se zatr-juje, da je kitajski dvor v toliko vstregel zahtevam velevlasti po kaznovanju pri-zadetih princev cesarske hiše, da bode nekaterim izmed istih, ki so bili uzrok homatijam, vzeto dostojanstvo in da bodo nadomeščeni v najvišjem državnem svetu po drugih cesarskih članih. Tako da je na mesto krvooločnega princa Tuana imenovan v Čunglijamen nečak cesarice, princ Husitupu, kateri je imenovan ob enem za vrhovnega vojnega poveljnika na mesto generala Yunglu-ja. Cesarica je pa nadalje izjavila tudi, da se ne povrne v Peking, dokler bo ondi le še jeden ne-kitajski vojak; radi tega je tudi že dala nalog guvernerju pokrajine Šansi, da zida v kraju Shinghafu za cesarski dvor novo krasno palačo in jo oskrbi z vsemi varnostnimi pripravi.

Dne 2. t. m. so se iskricali mejna-rodni vojaki v Šanghaikvanu in Kenven-tavu ter so zasedli te kraje. Ondi je bilo okoli 10.000 Kitajcev, ki so pa takoj zbežali, ko so zagledali tuje vojake. Nemci delajo iz Pekinga razne vojne izlete v provincije, koder zasledujejo boksarje. V Paotingfu so pobili 300 bok-sarjev, a pri Tientsinu so jih premagali Kitajci.

Kitajci so si umislili novo taktiko vojevanja. Na mnogih krajih namreč neumorno kopljejo podzemske rove, ka-tere nabašejo z razstreljivom ter razstrele na ta način sovražne čete. Tako so pri-zadejali v zadnjem času že mnogo izgub majnarodnim četam. Cesarica daje še vedno tajne ukaze boksarjem in cesarski dvor je organizoval že cel tajni vojni načrt, kako ugonobiti vse tuje.

Kakor se nadalje poroča, so pri-četkom tega meseca došle vse tri av-strijske vojne ladije na Kitajsko. Nadalje se poroča, da so ruske čete že jele za-puščati Peking, enako store zdaj tudi Francozi in Američani. Tuji v Pekingu so radi tega zopet v strahu pred Kitajci, a zatrjuje se, da se hoče omogočiti ino-zemcem, da zapuste Peking še predno nastane zanje nova nevarnost, da jih mesarijo Kitajci.

Kitajci se zbirajo v ogromnih četah po vsem cesarstvu in hite naglimi koraki na važneje kraje. Tako je zdaj odšlo 200.000 Kitajcev proti Tung-Fu-Siang-u, kjer se združijo s četami Tung-fu-Li-je-vimi. V vseh kitajskih orožnjarnah se kuje noč in dan orožje. Pričakuje se no-vih velikanskih bojev. Te orožjarne so večinoma last angležkih židov in ni neverjetna vest, da se iz teh orožjarn najbolj dela propagando za vojno, ker to nese ogromnih dobičkov lastnikom tovarn, katerim prelivanje človeške krvi rodi — bogastvo.

Domače in razne novice.

Našim naročnikom! Stopili smo v zadnje četrletje, a še mnogo naročnikov je, kateri niso poravnali naročnine. Podpisana uprava prosi toraj uljudno vse zamudnike, da porav-najo naročnino čim prej in to tem več, ker je povsod običajno, da se

naročnina vsekakor predplačuje. V bodoče se bomo držali tudi mi tega načela, ter se na naročbe brez naročnine ne bomo ozirali in ustavimo list, ko poteče vplačana naročnina, vsakemu, ako je za časa ne obnovi. — Naše prijatelje in so-mišljenike pa prosimo, naj nam pridobé novih naročnikov.

Uprava „Gorice“.

Vabilo. Društvo „Šolski Dom“ bo imelo svoj letni občni zbor dne 25. oktobra ob 11. uri popoldne v prilicni dvorani svojega šolskega poslopja z dnevnim redom, ki ga predpisujejo društvena pravila.

Za „Šolski Dom“ so darovali in je sprejelo upravištvstvo „Gorice“: gosp. Filip Trpin, župan v Sv. Križu 2 K., gosp. Franc Finžgar 5 K., preč. gosp. Ant. Bagatelj, vikar v Vedrijanu 10 K. — Hvala!

Vabilo na volilni shod, ki ga priredi društvo „Sloga“ v nedeljo dne 14. oktobra ob 3. uri popol. na „Veliki Otavi“ pri Šempasu h. št. 92. Za društvo „Sloga“ Dr. Ant. Gregorčič, predsednik.

Zaupni shod v Kobaridu priredi jutri popoldne ob 2. uri politično društvo „Sloga“.

Pri okrajni učiteljski konferenci sta bila izvoljena udoma c. k. okrajnega šolskega sveta za goriško okolico gg. Anton Bajc, nadučitelj v Renčah in Ignacij Križman, nadučitelj v Dornbergu.

In vedno le — resnico! V svoji 115. številki piše „Soča“ med drugimi „resničnostmi“ tudi to-le: „Razglasili so, da je njihova posojilnica registrirana zadruga z neomejeno zavezo, kar so popravili v omejeno zavezo še le potem, ko jih je „Soča“ pošteno okrcala. Izgovarjali so se po stari navadi s tiskovno pomoto, ki se je pa vlekla skozi več številki „Gorice“ in „Primorskega List“a, da smo jo opazili vsi, le klerikalci in pa vodstvo „Centrifuge“ je niso marali videti.“

Res pa je to-le: Dne 22. jun. t. l. je priobčila „Gorica“ oglas „Centralne posojilnice“, v katerem se je nahajala tiskovna pomota „registrirana zadruga z neomejeno zavezo“ mesto „registrirana zadruga z omejeno zavezo“. To napako je vodstvo „Centralne posojilnice“, še isti dan zapazilo ter je vsled tega popravilo oglas v „Narodu“ ki je izšel v soboto dne 23. junija t. l. istodobno in še prej kakor „Soča“ istega dne, ki je „klerikalce“ vsled te „napake“ — „okrcala.“

Resnica je torej: Prvič, da je bil napačen oglas samo v jedni številki „Gorice“, drugič, da je bil priobčen v našem listu „Narodu“ popravljeni oglas, še predno je bila tiskana „Soča“, v kateri se nas je „okrcalo“. Laž je torej, da se je omenjeni napačni oglas „vlekel“ skozi več številki naših listov, a ravno tako debela laž je tudi, da bi bili popravili omenjeni oglas še le potem, ko nas je „okrcalo“ dr. Tumovo glasilo. Resnica pa je, da smo že v 26. št. našega lista „Soči“ v tem smislu odgovorili in da je ne le mirno utaknila odgovor, nego da nam je se do dandanes ona ostala dolžna odgovor na vprašanje, katero smo jej takrat stavili: „Koliko je sploh resnice na tem, da bi bil on (dr. Tuma) trdil nekemu gorškemu odvjetniku in deželnemu odborniku, da je „Goriška ljudska posojilnica“ registrirana zadruga z neomejeno zavezo?“ Sicer je začelo dr. Tumovo glasilo že na tak način operirati z lažjo, da se mora gnjusiti že samemu peklenščeku.

Kakor mu kaže. — Gabršček piše v „Soči“ 23. maja 1899:

„Drugi dan po zboru posojilnice sem povedal dr. Gregorčiču, da se politiki ne odrečem, pač pa da bom deloval še z večjim ognjem in zahteval sem sporazumno delovanje tudi z dr. Tumo, sicer — gremo narazen.“

„Soča“ piše 11. avg. 1899. „Prvi in najodločnejše se je potegnil za dr. Tumo — Gabršček, ki je povedal že na občnem zboru posojilnice, kaj naklepajo naši „prvaki“.

Takrat je mislil, da je še čas, za- braniti vsak razpor na Gorškem. In moč je storil svojo narodno dolžnost. Govoril je najprej z dr. Gregorčičem in za njim z vsemi drugimi veljaki ter zahteval, da dr. Tuma mora ostati na svojem mestu; rotil jih je, naj se z dr. Tumo sporazumejo, ker ločijo jih od njega le — kova- rstvo sebičnih zavidežev in nesporazumljenja. Ta zahteva se je vlekla kakor živa nit po „Soči“ in je bila edini predmet osebnih razgo- vorov.

Gab. v „Soči“ od 14. jul. 1899: „Drugi dan (po obč. zb. pos.) sem odkrito govoril z dr. Gregorčičem. Ost mojega govora z njim je bila ta-le: Dr. Tuma

mora ostati, kjer je, ako ga bode te sku- šali odpraviti, pojdemo narazen — in jaz se postavim zanj z vso svojo ener- gijo.“

Kaj piše pa „Soča“ od 27. sept. t. l. o tem Gab. pogovoru z dr. Greg.:

„Dr. Gregorčič se bo gotovo spo- minjal mojega pogovora z njim nasled- njega dne 17. aprila skoro 2½ uri, saj je ta pogovor odločil — ves po- znejši boj. Spominjal se bo, kako rezko sem mahal po klerikalizmu in dejal, da mu plavamo v naročje z Gregorčičem na čelu. In spominjal se bo, da me je vprašal: „Ali govore ljudje tudi o meni (Gregorčiču), da sem prešel v klerikalni tabor?“ — Jaz sem odgovoril: „Seveda! Od shoda v Št. Petru sem! Strančica „Prim. Lista“ je zdaj v „Slogi“ na konju. Gospod doktor! Ako se teh ljudi ne od- križate — gremo narazen. Jaz vi- dim, da je položaj popolnoma preme- njen, da se je naša stranka že potopila v klerikalni, zato vstrajam na svojem mestu. Vi veste, da sem agilen, da se ne strašim boja, a zagotavljam Vas, da bom v tem slučaju še desetkrat agilnejši, še delavnejši. Proč od klerikalcev!“

Taka je torej resničnost! Gab- brščekova! V „Soči“ od 14. julija 1899 piše, da je govoril z dr. Gregorčičem tako, da je bila „ost njegovega govora“ to-le: dr. Tuma mora ostati, kjer je itd. ako ne, **pojdemo narazen**; — v „Soči“ od 27. sept. pa zopet piše, da je v istem pogovoru z dr. Gregorčičem dejal, ako se dr. Gregorčič ne odkriža klerikalcev, **„gremo narazen“**. V enem in istem trenetku je torej govoril dvojno. Sedaj pa naj sodi vsakdo, koliko vere gre sploh — takim ljudem!

Volilne liste za V. kurijo v Go- rici. Tukajšnji magistrat naznanja, da bodo izložene volilne liste od 15.-22. t. m. ter da si jih vsakdo lahko ogleda pri mestnem anagrafično-statističnem oddelku in sicer vsak dan od 9.—12. dop. in od 4.—6 ure popoldan. Reklamacije proti tem listam vlagati je v teku tega časa pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Gorici.

Razglas. V torek dne 16. t. m. in, če bo treba, v naslednjih dneh, vsakrat od 11. ure do popoldne se bo vršila na starem pokopališču v Gorici javna dražba, na kateri se odda za gotovo plačilo vse gradivo (koli, stavbeni les itd.), katero se je o Cesarjevem prihodu rabilo za okin- čanje mesta.

Blago se bode prodajalo v razdel- kih; kdor bi pa hotel vse skupaj kupiti, naj poda svojo ponudbo deželnemu knji- govodstvu do 15. tek. meseca.

Katoliško društvo slovenskih učiteljic na Primorskem je imelo dne 7. oktobra v Gorici 22. zborovanje.

Duhovni voditelj, velečastiljivi g. dr. prof. Jožef Pavlica je govoril o žalostnih razmerah med duhovščino in učiteljstvom. Med uzroki tega dejstva je posebno navedel absolutizem in sovraštvo proti duhovnikom nekaterih moder- nih učiteljskih voditeljev kakor Diester- weg in Dittes.

Počastil je zborovanje tudi veleča- stiljivi gospod kaplan mestne župnije pri sv. Ignaciju, Alojzij Kovačič. — Gospica Hrovatin je pela Nedved-ovo „Pogled v nedolžno oko“. — Sklenilo se je, da bode društvo kot reden člen pristopilo „Slomšekovi zvezi.“

Dne 10. oktobra ob 7. uri bode duhovni voditelj maševal za ranjkega člana g. kan. Andreja Marušiča, h kateri sv. maši so društvenice povabljene. Pevski te- čaj začne dne 11. oktobra pod vodstvom gospice Bagnalaste.

Za redne člene, ki niso do 7. dne oktobra t. l. še naredile izpit sposobnosti za učiteljstvo, razpisanih je 40 K za najboljše sestavek o predmetu:

„S katerimi predvajami pripravljamo učence prvega razreda na pravi pouk?“

Spisi se naj vložijo do zhora me- seca marca.

Pisateljice ne smejo imenovati svo- jega imena na sestavke ne zunaj ne znotraj; ampak sestavku na čelo se za- piše geslo. Pisateljica naj priloži zapeča- ten zavoj, na katerem bode zapisano zunaj geslo, znotraj pa ime. Nagrada se podeli v zboru meseca aprila, vendar le tedaj, kedar ste vložili najmanj dve učiteljici svoja spisa.

Obdarovani spis mora pisateljica za predavanje v našem društvu izročiti ar- hivarinji.

Potrjena šolska zakona. Cesar je potrdil šolska zakona, katera je sklenil dež. zbor pri zadnjem zasedanju glede prispevka dež. zaloga okr. šolskim za- logom in pa glede zboljšanja učiteljskih plač na Gorškem.

Izpred sodnije. Predvčeranjem se je vršila pred c. kr. okrožnim sodiščem v Gorici zanimiva kazenska obravnava, katere predmet je bil sledeči: Dne 15. julija t. l. je zapazil načelnik železniške

postaje v Pierisu (proge Tržič-Červinjan- Benetke), da mu je zmanjkalo 100 tour- retour vozniških listkov Pieris-Trst, katerih vrednost je bila 231 kron. Ti listki so bili seveda še brez utisnjenege datuma in so bili shranjeni poleg drugih v neki večji miznici. Načelnik je stvar takoj naznanil orožnikom, ki so začeli zasle- dovali tatu, a zaman. Dne 20. julija pa je zadel sprevodnik, ki je pregledoval listke popotnikom, vozčim se v vlaku iz Trsta proti Tržiču, na nekega potnika, ki je imel vozni listek brez datuma, ki se utisne na železniški blagajnici pri oddaji listkov. Ko dospe vlak na postajo Tržič, moral je dotičnik izstopiti in ker ni imel denarja, da bi plačal vožnjo in kazni, ker je bil listek neveljaven, pri- držali so ga na kolodvoru v Tržiču, ob jednem pa brzojavili načelniku v Pieris, da takoj pride v Tržič, kar se je tudi zgodilo. Tu so potem izprašali potnika in pregledali listek in glej! Številka tega listka je bila ena izmed onih števil, s katerimi so bili zaznamovani manjkajoči listki na postaji v Pieris-u, namreč od 3101 do 3200.

Seveda so zdaj imeli tička v kletki. Izvedeli so od njega tudi, da se piše Franc Beltrame, da je doma iz Morte- gliana v Furlaniji, 40 let star, da biva že več let v Trstu, kjer je prodajal sadje in imel tudi ljudsko kuhinjo, v zadnjem času pa da je bil prezposeln itd. — sploh mož jako slabo opisan.

Na vprašanje, kje da je dobil oni listek, je odgovoril, da ga je kupil od nekega železniškega uslužbenca. Pri tem je popisal nekoga, ki se je popolnoma strinjal z Boštjanom Fachinettijem, usluž- bencem na postaji v Pierisu in na kate- rega je vsled tega letel sum. Ko so na to pripeljali Fachinettija, trdil je Bel- trame, da je pravi in isti, od katerega je kupil listek. Ubogega Fachinetti-ja so potem zaprli, vkljub temu, da je načelnik postaje častno zatrdil o njem, da je po- šten človek in nedolžen.

Čez nekaj dni pa dobi načelnik brezimno pismo iz Trsta, v katerem mu nekdo naznanja, da se nahajajo vkra- deni listki na tem in tem kraju v vrtu in pa blizu postajnega stranišča. In res se je našlo 74 listkov v vrtu. Vsled tega pisma je padel sum nazaj na Beltrama, to pa tem bolj, ker je bilo to brezimno pismo pisano od neke ženske, katere pisava je bila popolnoma identična s pismi žene Bel- tramove, kakoršne je pisala drugam. Beltrama so na to zaprli, izpustili pa nedolžnega Fachinettija, ki je po krivdi prvega predsedel celih 48 dni. Proti Bel- tramu se je vršila pred tuk. sodiščem kazenska razprava in je bil vkljub vsemu zanikanju obsojen na dva meseca zapora.

Most čez Vertojbico. Te dni je bil zopet komisijski ogled prostora, kjer se ima postaviti most čez Vertojbico t. j. mej Št. Petrom in Sv. Rokom. K stroškom bo le najbrže morala prispevati tudi šempeterska občina.

Otroška veselica v Pevmi, prire- jena v proslavo sedemdesetletnice Nj. Vel. cesarja, se je obnesla nad vse pričakovanje dobro. Udeležba je bila tako ogromna, da so stali ljudje natlačeni drug poleg drugega v sicer prostorni šolski sobani. Prišlo je odličnega občinstva zlasti mnogo iz Gorice, kakor i tudi za- vednega naroda iz Pevme in okolice. Po- sebno nas je vzradostil velik venec gospá in gospodičin iz boljših slovenskih kro- gov. Vzporod se je izvajal vrlo dobro, kar je pričalo o pridnosti in nadarjenosti naše tamošnje šolske mladine. Slavnostni govor je govorila blag. gospa učiteljica Leopolda Krsnik-Roth krasno in točno v lepem slovenskem jeziku. Petje se je iz- vajalo brez izjeme v splošno zadovoljnost, enako deklamacije. A nad vse nas je oča- ralo proizvanje gledaliških prizorov. Zlasti smo bili presenečeni po igri „Star vojak in njegova rejenka“, to je bilo igrano tako dobro, da bi delalo čast vsa- kemu večjemu slovenskemu odru. — Sploh smo vzeli sabo prepričanje, da je v tej šoli mnogo naših nadarjenih otrok, ki bodo lahko še v čast narodu. Živeli!

Vabilo k veselici, katero priredi „Bralno in pevsko društvo v Dobravljah“ sé sodelovanjem tamburaškega društva „Danica“ iz Šturij in „prvaške godbe“, dne 14. oktobra t. l. v prostorih A. Jer- kiča. Vspored: 1. „Pozdrav“. — 2. „Na- prej“ udarja prvaška godba. — 3. „Hr- vaški dom“, udarjajo tamburaši. — 4. „Opereta Donizetti“ udarja prvaška godba. — 5. „Frankopanka“, poje možki zbor. — 6. „Za vasjo“, pojeta sopran in bari- ton s spremljevanjem tamburašev. — 7. „Sirota“, poje možki zbor z mezzo- so- pranom. — 8. „Ida“ polka, udarjajo tam- buraši. — 9. „Avstria“ poje možki zbor. — 10. „Pošta v gozdu“, udarja prvaška godba. — 11. „Prosta zabava in ples.“ — Vstopnina k veselici 60 vin., k plesu do

10. ure zvečer 2 K in od 10 naprej 1 K. K obilni udeležbi uljudno vabi Odbor.

Vinske trgovce in krčmarje na Kranjskem opozarjamo opetovano na izvrstno vinsko kaplico, katero so naši vinogradniki pridelali letos. Pa tudi pivci naj zahtevajo, da jim krčmarji poskrbe zdrave in izborne naše pijače. Saj je vendar neodpušljivo, ako bi pivci letos morali trošiti svoj denar za nezdrava umetna vina, ko ga je vendar Bog dal toliko in tako dobrega.

Nepreviden oče. Miha Velušček iz Kanala je odšel neki dan z doma ter pustil doma na steni nabasano puško. Ko oče odide z doma, sname njegov 11 letni sinček puško s stene in se igra z njo. Pri tem je pomeril na svojega mlajšega brata, sprožil in bratec je ležal mrtev na tleh. — Velušček je bil klican pred sodnijo in kaznovan z deset dni zavora. Ako bi bil previdnejši in bi ne puščal doma basane puške, odšel bi bil kazni, a si prihranil tudi nesrečo in žalost, ki ga je zadela vsled izgube otroka.

Naznanilo. Podpisani sem sprejel poverjeništv „Slovenske matice v Ljub- ljani“ za Kanalski okraj in prosim, da mi slavno občinstvo dopošlje vpisnino najpozneje do 25. oktobra t. l.

Alojzij Verč, nadučitelj.

II. primorsko vojaško vetera- nsko društvo za pokneženo grofijo Go- risko in Gradiško pod najvišjim pokro- viteljstvom Nj. Vel. cesarja.

Veterani! Predragi soudje! Radosti polnim srcem se obračam do vas, pre- dragi soudje, ter vam naznanjam, da je Njegovo Veličanstvo znamenitega dne 30. septembra t. l., ob času, ko ste defilovali pred Njega Veličanstvom cesarjem na Travniku, tako milostno pozvedovalo pri meni o našem društvu ter mi izreklo za- jedno Svojo popolno zadovoljnost nad velikim številom zbranih veteranov in njih vrlim vedenjem, priznavajoč tudi moje neznatno prizadetje za društvo.

Dne 30. septembra pa je presvtili cesar v Njega rezidenci, pri sprejemu deputacije sestoječe od podpisanca, gg. podpredsednikov Ivana Trost-a, Vilhelma grofa Puppi-ja in zapovednika Ivana Simčiča, ne samo milostno sprejel na znanje naše poklone ter pohvalil društvo radi njega zvestobe proti Njegovoj osebi, temveč je tudi pohvalno omenil izborni duh, ki vlada v društvu. Zajedno je Nj. Veličanstvo milostno nagovorilo vsacega posameznega člana deputacije. Posebna naklonjenost Njeg. Veličanstva cesarja proti našemu društvu in pohvala dose- danjega delovanja društva sta nam v novo čast, ki naj vnmajmo naše duše, da združeni in složni vstrajamo na poti, po koji smo dosedaj hodili, da se skazemo hvaležne te najvišje milosti in priznanja.

Dragi soudje! Izražujoč vam torej iz globočine srca iskreno zahvalo, da ste se v tolikem številu odzvali mojemu po- zivu ter prihitali iz vse dežele poklonit se ter izraziti čute iskrene udanosti in zvestobe Njegovemu Veličanstvu, tolma- čim tudi o tej priliki vaša čustva ter zakličem: Bog ohrani in obvaruj našega preljubljenega in junaškega cesarja Franca Jožefa I. Živel najvišji naš Pokrovitelj!

A. J a c o b i, predsednik.

Išče se v službo

k slovenski mali obitelji pošteno služkinjo, ki zna tudi kaj malega kuhati. Odgovor na upravo „Gorice“ najdalje do 20. t. m.

Naznanilo.

Podpisani si usojam p. n. ob- činstvu naznanjati, da sem prevzel v Gorici dobro znano krčmo

F. Tabaj, (Al bon Furlan)
v ulici sv. Ivana.

Skrbel bom za dobro pijačo, ukusna jedila in točno postrežbo.

Priporočam se za mnogobrojen obisk z odličnim spoštovanjem

Peter Volk.

Oznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu ob- činstvu, da ima že več časa lastno

pekarijo

v Gorici, via Rastello šte. 29.

in da si nabavlja moko iz najboljših za- log, iz katere izdeluje prav okusen kruh, kolače in druge testenine. — Postreže točno vsak čas ter dostavlja kruh tudi na dom. — Za mnogobrojna naročila se toplo priporoča udani

Jože Valentinčič,
pekarski mojster.

Zahvala.

Ob smrti svojega preljubega brata, oziroma svaka in nečaka, preč. gosp.

Franceta Ilovár-ja,
dekana v Boveu,

izrekamo tem potom najpriskrnejšo zahvalo vsem, ki so ranjkemu stoli-ko požrtvovalnostjo in ljubeznijo v skoraj dve leti dolgi, hudi boleznistregli, ga obiskovali in ga tolažili ter ga spemili k večnemu počitku. Zlasti se pa zahvaljujemo obema kaplanoma rankega, čč. gg. Val. Zegi in J. Abrammu ter sploh vsem čč. gg. dek. duhovnikom kakor tudi čč. gg. A. Zarlu, volškemu župniku, Bl. Čubeju, kuratu trnovskemu in preč. g. J. Peter-nelu za vodstvo prevoda. Nadalje se zahvaljujemo srčno g. Fr. Pe-čenku, tajniku bovškemu, ki se je največ trudil za prelepo vspeli spre-vod, sl. občinskemu svetu in vsem cenjenim udeležnikom, ki so poka-zali ravno na dan pogreba z ogromno udeležbo svojo iskreno ljubezen in spoštovanje do blagega pokojnika.

V Boveu, 9. oktobra 1900.

Marija Černe r. Ilovár, Ant. Želē, Janez Černe, svak. stric.

Zahvala.

Podpisana se nasrčnejše zahva-ljujeva vsem, ki so ranjkemu blagemu gospodu

Francetu Ilovár-ju,
dekanu v Boveu,

med toli dolgo boleznijo izkazovali sožalje, ga obiskovali in ga v toli-kem številu spemili k večnemu počitku. Posebno pa izrekava zahvalo vsem čč. gg. dek. duhovnikom, ki so rankega skoraj v vsem času boleznimalo ne teden za tednom obiskovali ter mu vedeli vedno tolaživnih besed in ga slednjič tudi spemili do groba — ter preč. g. dekanu koba-riškemu, Jurju Peter-nelu, da je blagohotno prevzel vodstvo pogreba.

Nadalje za zahvaljujeva g. Fr. Pečenku, vrlemu obč. tajniku, ki se je pač največ trudil, da je po-greb toli veličastno vspel, sl. obč. starašinstvu, sl. učiteljskemu zboru, kakor sploh vsem Bovčanom in oko-ličanom za ogromno udeležbo pri pogrebu in s tem izkazano ljubezen do rankega g. dekana.

Bovec, 9. vinotoka 1900.

Val. Zega, Jos. Abram, kaplana.

Anton Gerbec

gostilničar

v ulici Sv. Klare št. 15.

P. n. občinstvu naznanjam, da sem prevzel gostilno

„Vinarskega in sadjarskega društva za Brda s sedežem v Gorici“.

Točim pristna najboljša društvena vina, bela in črna, puntigamsko pivo in mineralne vode.

Poslužim z okusnimi jedili vsaki čas, vse kar mogoče po nizki ceni.

Na razpolago so obširni hlevi za živino, lepo dvorišče za igro na krogle in prijetna senca za goste.

Za dobra vina in jedila, kakor za točno in pazljivo postrežbo že to jamči, da me je društvo imenovalo svojim uradnikom z nalogo, da izbiram vina za krčmo in za društvo.

Za obilen obisk se toplo pri-poročam slav. občinstvu iz mesta in z dežele.

G. Likar,

Gorica, Semenška ulica št. 10.

Trgovina pisarniških in šol. potrebščin.

Raznovrstno papirnato blago.

Knjige: molitvene, šolske in vpisne.

Tiskovine iz „Narodne tiskarne“ po enaki ceni. Preskrbuje tisk vizitnic, računov, kuverte z napisi.

Sprejema v vezanje knjige.

Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Kolesarji pozor!

Podpisani naznanja gg. kolesarjem, da ima v zalogi dvokolesa iz najbolj-šega materiala po jako nizkih cenah, in sicer od 170 kron (85 gld.) naprej oprem-ljene z vsemi potrebščinami (komplet). — Ob enem priporoča gg. krojačem in šiviljam svojo veliko zalogo raznovrstnih šivalnih strojev najnovejših sistemov od 48 kron (24 gld.) naprej. — Poroštvo 5 let. — Daja tudi na obroke.

Z odličnim spoštovanjem

Martin Šuligoj, urar v Kanalu.

ROJAKI, POZOR!

Podpisani trgovci jestvin si štejejo v čast, naznaniti p. n. občinstvu, da so vsled skupnega naročevanja na de-belo vsemu blagu, katero naročujejo edino le pri sloven-skih veletržcih, kakor pri trvdki M Truden v Trstu i. t. d., cene zdatno znižali.

Nadejajo se torej, da jih bodo podpirali tudi rojaki, in to temveč, ker je blago izborno in sveže ter postrežba točna.

Z odličnim spoštovanjem

Ant. Vrčon v Skriljah, Al. Kosovel v Velikih Zabijah, J. Mrevlje v Sv. Križu, Ivanka Vodopivec v Kamnjah, Fr. Birs v Vrtovinu in I. Jerkič v Dobravljah.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dal-matinskih in isterskih vi-nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Podpisana priporočata slavnemu ob-činstvu v Gorici in na deželi svojo novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pi-jače n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,

trgovca v Semenški ulici h. št. 1. v lastni hiši, kjer je „Trg. obrt. zadr.“

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga pohištva, rakev(trug), vinskih posod itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja naj-hitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. št. 23,

(v hiši g. dr. Lisjaka)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta.

Razpošilja blago na vse kraje. Cena primerna, postrežba dobra.

Prva slovenska trgovina z železjem v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofijo hiš. št. 5. Podružnica konec Raštela hiš. št. 2.

Zaloga v ulici Morelli št. 12, v Gosposki ulici št. 7 v posojilnični hiši.

Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega štajer-skega železa, železne, cinkaste, pocinjene in medene ploščevine, orodja za razne obrti in pohišnega, štedilna ognjišča, peči, cevi in predpečnike, nagrobne križe.

Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbe. Prevzemata vse naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okolico izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.

Pripoznano najboljših patentovanih kotlov gospoda Nussbaum-a v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga

najboljšega koroškega Acalon in Brescian-jekla.

Zaloga Portland in Roman-Cementa, kmetijskih strojev iz prvih tovarn. Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.

Novoporočenci pozor!

Štejem si v čast naznanjati slavnemu občinstvu, da sem razširil trgo-vino pohištva v ulici Vetturini, glavni vhod v Gosposki ulici.

Anton Breščak

v Gorici, Gosposka ulica št. 14, (blizu lekarne Gironcoli).

V zalogi ima najelegantnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo za vsaki stan. Pohištvo je po najmodernejših slogih, posebno spalne, jedilne in posetne sobe so po nemškem slogu. Pohištvo je od prvih mizarskih mojstrov. Sprejema vsa naročila in izdeluje po izbori obrisa, najceneje in v najkrajšem času. — Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mizice, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stole iz trsa in celulojda, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z ži-mami in platnom na izbero ter razne tapeca-rije. —

Reči, katerih ni v zalogi, preskrbijo se po izbori cenikov točno, trdno ter v najkrajšem času.

Daje se tudi na obroke, bodisi te-denske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

Anton Bortolotti,

kamnosek,

Gorica, Franc-Jožefova cesta št. 33.

Zaloga mrtvaških spomenikov, cene od 10 do 200 gld.

Prijatelji in somišljeniki

agitujte za

Centralno posojilnico

v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Uradne ure od 8—12.

1. Hranilne vloge obrestuje po 4 1/2 %;
2. Posojila daje: a) na vknjižbo po 5 1/2 %; b) na menice po 6 %; c) na tekoči račun po pogodbi.

1. Glavni deleži po 200 K s tri-kratno zavezo;
2. Opravilni deleži po 2 K s pet-desetkratno zavezo;
3. Upisnina: a) glavnih deležev ne glede na število 4 K; b) opravnih deležev 1 K.